

	Commissie voor de milieueffectrapportage
ingekomen op: 9 OKT. 2007	
nummer	
dossier 1918-24	
kopie naar: Dr	aa

SenterNovem

Commissie voor de milieueffectrapportage
t.a.v. dhr. G. Draaijers
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Datum
Den Haag, 5 oktober 2007
Uw referentie

Onze referentie
DDUE0788704
Directe telefoon
070-379 89 79
E-mail
p.a.vervoorn@minez.nl

Onderwerp

Richtlijnen voor het milieueffectrapport Aardgastransportleiding Beuningen-Odiliapeel

Geachte heer Draaijers,

De startnotitie m.e.r. Aardgastransportleiding Beuningen-Odiliapeel lag ter inzage van 26 april tot en met 6 juni 2007. U bent toen in de gelegenheid gesteld om een advies te geven op deze startnotitie. Bij deze informeer ik u over het vervolg.

Gasunie zal een milieueffectrapport (MER) opstellen voor dit project ter onderbouwing van de benodigde bestemmingsplanherzieningen en de vergunningaanvragen in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken en de Grondwaterwet. Bij dit project zullen 9 verschillende overheden zelfstandig richtlijnen vaststellen.

Bijgaand sturen wij u de richtlijnen zoals ze zijn vastgesteld door de gemeente Landerd. Onze verwachting is dat andere overheden (nagenoeg) gelijklopende richtlijnen zullen vaststellen. Zodra alle 9 overheden richtlijnen hebben vastgesteld zullen wij u een brief sturen met daarin een opsomming van eventuele afwijkingen van deze eerste vastgestelde richtlijnen.

U kunt zelf de voortgang van het vaststellen van de richtlijnen volgen op onze website: www.bureau-energieprojecten.nl; klik in de navigatie op 'projecten' / 'Gasunie N-Z leiding' / 'MER7 B-O'. Op deze website vindt u ook andere informatie over het project.

Met vriendelijke groet,

ir H.G. (Henri) de Brabander
Manager Bureau Energieprojecten

Bureau Energieprojecten

- Coördineert de vergunningverlening van grote energieprojecten met als doel de doorlooptijd van deze vergunningtrajecten te bekorten.
- Meer informatie: www.bureau-energieprojecten.nl

Bureau Energieprojecten
SenterNovem
Postbus 93144
2509 AC Den Haag
T +31 (0)70 379 73 98
F +31 (0)70 379 74 23

Bijlage 1 behorende bij raadsvoorstel d.d. 7 augustus 2007 tot vaststelling van de richtlijnen voor de m.e.r.-procedure Aardgastransportleiding Beuningen-Odiliapeel.

Aardgastransportleiding Beuningen-Odiliapeel

Richtlijnen voor het milieueffectrapport

[voorstel voor richtlijnen d.d. 12 juli 2007]

Behoort bij besluit van de Raad der
Gemeente Landerd d.d. **20 SEP. 2007**
nr. 18

Mij Bekend,
De Griffier,

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
2. HOOFDPUNTEN VAN HET MER.....	4
3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING	5
3.1 Achtergrond en doelstelling	5
3.2 Beleidskader	5
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	6
4.1 Keuze voorkeurstracé en alternatieven	6
4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief	3
5. HUIDIGE SITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	7
5.1 Geohydrologie, bodem en water.....	7
5.2 Natuur.....	8
5.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	5
5.4 Veiligheid.....	9
6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER.....	9

BIJLAGEN

1. Advies Cie m.e.r. d.d. 21 juni 2007 (ligt bij raadstukken ter inzage)
2. Ingekomen inspraakreacties en adviezen (liggen bij raadstukken ter inzage)

1. INLEIDING

N.V. Nederlandse Gasunie heeft het voornemen om tussen Beuningen en Odiliapeel een aardgastransportleiding aan te leggen in combinatie met uitbreiding van het compressorstation Ravenstein en enkele al bestaande afsluiterlocaties. Het betreft een leiding van circa 26,5 km met een doorsnede van 48 inch (120 cm.) en een maximale gasdruk van 79,9 bar¹. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het gekozen tracé voor deze aardgasleidingen dienen hiervoor herzien te worden. Ook zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww). Ter onderbouwing van de bestemmingsplanherzieningen en de aanvragen van bovengenoemde vergunningen wordt een milieueffectrapport opgesteld.

Voor de herziening van de bestemmingsplannen is ook de plan-m.e.r.-procedure van toepassing omdat de bestemmingsplannen het kader kunnen vormen voor project-m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten op grond van de Wbr en Gww. Met het doorlopen van de besluit-m.e.r.-procedure wordt tevens invulling gegeven aan de procedurele eisen van een plan-m.e.r.-procedure. Ook inhoudelijk zullen aan de vereisten van beide procedures worden voldaan.

Voor de Wbr-vergunningen is Rijkswaterstaat het bevoegde gezag, voor de Gww-vergunningen de provincie Gelderland en Noord-Brabant. De gemeenten Wijchen, Oss, Landerd, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis zijn bevoegd gezag waar het gaat om de herziening van een bestemmingsplan. Bureau Energie Projecten², ondergebracht bij SenterNovem³, coördineert de bevoegde instanties.

Bij brief van 18 april 2007 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant nr. 51 d.d. 26 april 2007 en in een aantal regionale en lokale weekbladen.

De Commissie voor de m.e.r. heeft haar advies uitgebracht op 21 juni 2007. Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als ‘de Commissie’. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

¹ Per brief van 20 april 2007 heeft de Gasunie aangegeven dat het compressorstation bij Beuningen vervalt. Per brief van 18 juni 2007 heeft de Gasunie aangegeven om de eerste 7 km van het tracé uit te voeren met een dubbele leiding. De effecten daarvan moeten worden aangegeven in het MER.

² Een samenwerkingsverband tussen de ministeries van EZ, VROM en LNV.

³ Een agentschap van het ministerie van EZ.

Via SenterNovem, Bureau Energieprojecten heeft de Commissie kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴. De Commissie verwijst in haar advies naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuumstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

De richtlijn van de Raad van de gemeente Landerd voor het milieueffectrapport voor de aardgastransportleiding tussen Beuningen en Odiliapeel volgen hierna. Deze richtlijnen zijn voor een zeer groot deel conform het richtlijnenadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage.

De startnotitie geeft voor veel onderdelen aan wat in het MER aan de orde zal komen. Onderstaande richtlijnen zijn gericht op die onderwerpen die in het MER een andere uitwerking of een andere aanpak behoeven dan in de startnotitie is voorgesteld. Voor alle niet hieronder genoemde onderwerpen is de in de startnotitie voorgestelde aanpak richtlijn voor het MER.

Wat betreft de opzet van het MER wordt Gasunie verzocht het MER zodanig in te richten dat de watergerelateerde onderwerpen gemakkelijk terug te vinden zijn (in eigen waterparagrafen en/of door het opnemen van een index). Dit vergemakkelijkt het gebruik van het MER voor de Gww-vergunningverlening en bij het doorlopen van de watertoets bij bestemmingsplanherzieningen.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

De Raad van de gemeente Landerd beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Een onderbouwing van de keuze van het voorkeurstracé en de plaats van de uitbreiding van het compressorstation, met specifiek aandacht voor milieugerelateerde argumenten.
- Een adequate gebiedsbeschrijving en (ecologische) effectbeschrijving voor beschermde gebieden, waaronder EHS-gebieden en aardkundige waardevolle doorkruisingen.
- Een beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op de veiligheid van mensen (plaatsgebonden risico en groepsrisico). De risicoschattingen dienen gemaakt te worden zoals wettelijk is voorgeschreven.
- Een heldere samenvatting die zelfstandig leesbaar is en een goede afspiegeling is van de inhoud van het MER.

⁴ Zie bijlage 2.

3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

3.1 Achtergrond en doelstelling

Achtergronden en doelstelling zijn in de startnotitie beschreven en kunnen in het MER worden overgenomen.

3.2 Beleidskader

Natuurwetgeving

Beschrijf in het MER hoe de provincies Gelderland en Noord-Brabant de beschermingsregimes voor de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur en andere gebieden met natuurwaarden toepassen⁵ en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleiding. Beschrijf eveneens hoe de provincie in geval van effecten op deze gebieden omgaan met compensatie en saldering en welke consequenties dit heeft voor de realisatie van de aardgasleiding.

Wetgeving externe veiligheid

De huidige regelgeving voor externe veiligheid bij hogedruk aardgasleidingen⁶ wordt momenteel herzien. Omdat bij de besluitvorming moet worden uitgegaan van de dan geldende regelgeving dient het initiatief getoetst te worden aan zowel de huidige als toekomstige regelgeving op het gebied van externe veiligheid⁷.

Beleidslijn grote rivieren

De beleidslijn grote rivieren beschrijft het afwegingskader voor de toelaatbaarheid van activiteiten in het rivierbed. Zij vormt het toetsingskader voor de verlening voor vergunningen op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken in het rivierbed. Aangegeven dient te worden welke consequenties deze beleidslijn heeft voor de realisatie van de aardgasleiding.

Keur oppervlaktewateren en Keur waterkeringen

Voor het kruisen van de Maasdijk is de Keur waterkering van toepassing, Voor het doorkruisen van de waterlopen is ontheffing vereist op grond van de Keur oppervlaktewateren.

Regionaal Plan Stadsregio Arnhem-Nijmegen 2005-2020

Het regionaal ruimtelijk beleid is vastgelegd in het Regionaal Plan Stadsregio Arnhem-Nijmegen 2005-2020. Dit Plan dient als beleidskader voor gemeentelijke bestemmingsplannen. In het MER dient aangegeven te worden welke consequenties dit plan heeft voor de realisatie van de aardgasleidingen⁸.

⁵ Besteed in dit verband ook aandacht aan de status en het beschermingsregime van natte natuurparels. Zie in dit verband de inspraakreactie van het Waterschap Aa en Maas (inspraakreactie 2, bijlage 2).

⁶ Circulaire Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen, 1984.

⁷ De Minister van VROM heeft aangegeven in de tweede helft van 2007 een voorstel te doen voor een AMvB 'Buialeidingen'. Anticipeer hier zo goed mogelijk op.

⁸ Zie in dit verband ook de inspraakreactie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen (inspraakreactie nr. 1, bijlage 2).

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Keuze voorkeurstracé en alternatieven

Geef in het MER een onderbouwing van de tracékeuze en voor de uitbreiding van het compressorstation. Geef daarbij inzicht in de karakteristieken van mogelijke tracés en uitbreidingsvarianten van het compressorstation, onder meer in de lengtes van doorsnijdingen van (ecologisch, aardkundig en landschappelijk) kwetsbaar gebied, de voor veiligheid relevante toetsingsafstanden en de (technische en procedurele) moeilijkheidsgraad van de realisatie van de routes. Onderbouw vervolgens op grond van welke milieu- en andere overwegingen de keuze voor het voorkeurstracé en de plaats van de uitbreiding van het compressorstation is gemaakt.

Geef de gevolgen aan van het niet realiseren van het compressorstation bij Beuningen voor de tracékeuze voor het traject Beuningen-Odiliapeel.

Werk in het MER een tracévariant uit van een ongebundelde doorsteek van oost naar west ten noorden van de A326, daar aansluitend op de westelijke variant. Deze variant is aanzienlijk korter dan de in de startnotitie voorgestelde doorsteek onder Beuningen van de zuidelijke naar de noordelijke variant, en bovendien wordt de EHS niet doorsneden.

Compressorstation

Geef in het MER een beschrijving van de bedrijfsvoering van het uitgebreide compressorstation Ravenstein voor zover die nodig is om ook de milieueffecten van het gebruik van dit compressorstation te kunnen beschrijven.

4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief

Besteed bij de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) vooral aandacht aan minimalisering van effecten door de fasering en wijze van aanleg, en mogelijkerwijs door andere, realistische ruimtelijke varianten te ontwikkelen c.q. in beschouwing te nemen⁹. Aandachtspunten zijn:

- de ruimtelijk gezien meest milieuvriendelijke tracévariant en plaats van uitbreiding van het compressorstation;
- minimalisering van nadelige ecologische effecten tijdens de aanleg, bijvoorbeeld door seizoensplanning of door keuzes in de wijze van aanleg (minimalisering van verstoring door geluid, licht en beweging in met name de EHS);
- cultuurhistorische, archeologische en landschappelijke inpassing en de passage van waardevolle landschappelijke elementen¹⁰;
- woon- en leefomgevingskwaliteit: minimale overlast voor omwonenden en minimale veiligheidsrisico's tijdens zowel de aanleg- als de gebruiksfase;

⁹ Zie in dit verband de suggesties gedaan door het Waterschap Aa en Maas m.b.t. de passage van de Maasdijk nabij Keent, de gemeente Oss m.b.t. de uitbreiding van het compressorstation Ravenstein en de dhr. Arts m.b.t. de uitbreiding van het compressorstation. (inspraakreacties 2, 3 en 6, bijlage 2).

¹⁰ Zie in dit verband de inspraakreactie van de Stichting Natuur en Milieu Landerd m.b.t. de passage van houtwallen en steilranden (inspraakreactie nr. 7, bijlage 2).

- minimalisering van gebruiksbependingen voor andere in het studiegebied voorkomende en geplande functies¹¹;
- minimalisering van de breedte van de werkstrook, met name in kwetsbare gebieden;
- minimalisering geluid- en lichthinder en landschappelijke inpassing van de uitbreiding van het compressorstation en de afsluiterlocaties.

5. HUIDIGE SITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

De startnotitie biedt een goede richtlijn voor de in het MER per deeltraject te beschrijven huidige situatie, autonome ontwikkelingen¹² en milieugevolgen van het voornemen en de alternatieven. Presenteer in het MER per deeltraject een factsheet.

In de volgende paragrafen worden in aanvulling op de startnotitie enkele accenten gelegd voor de in het MER te beschrijven milieuaspecten.

5.1 Geohydrologie, bodem en water

Het studiegebied is gevarieerd in hoogteligging en wordt gekenmerkt door een afwisseling van geologische afzettingen. Beschrijf de (tijdelijke) gevolgen van de aanleg van de gastransportleidingen op de bodemopbouw.

In het MER dient het geohydrologisch systeem in kaart te worden gebracht. De geohydrologische beschrijving dient zich te richten op het grondwatersysteem, met aandacht voor grondwaterstromen en stromingspatronen (kwel en inzijging) en de risico's van piping¹³. Waar relevant dient een relatie te worden gelegd met de diepere geologische lagen. Speciale aandacht is nodig voor de gebieden met 'natte natuur' en de Peelrandbreuk.

Geef inzicht in de effecten van graven en bronbemaling op het geohydrologisch systeem (onder andere op inzijging en, indien van toepassing, waterwinning). Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van contourkaarten van de (freatische) grondwaterstandverandering. Ga ook in op de mogelijke aantasting (verdroging) van waardevolle bodemtypen of geologische lagen, zoals in geval van de doorsnijding van de Peelrandbreuk¹⁴. Besteed eveneens aandacht aan de eventuele effecten van het testen van de leidingen.

¹¹ Zie in dit verband de inspraakreactie van het Waterschap Aa en Maas en de Stichting Natuur en Milieu Landerd waarin wordt gewezen op de toekomstige verbetering van de Maasdijk bij Keent en reserveringen en planvorming m.b.t. ecologische verbindingzones en waterberging (inspraakreacties nr. 2 en 7, bijlage 2).

¹² Uit de inspraakreacties blijkt dat de autonome ontwikkeling zoals weergegeven in de startnotitie niet geheel actueel/juist is. Zie in dit verband de inspraakreacties van de Stadsregio Arnhem Nijmegen (uitbreiding Wijchen: bedrijventerrein ten noorden van Bijsterhuizen) en het Waterschap Aa en Maas (dijkverbetering, beakherstel, waterberging e.d.) (inspraakreacties 1 en 2, bijlage 2).

¹³ Met name relevant in verband met de passage van de Maasdijk nabij Kent (zie inspraakreactie van het Waterschap Aa en Maas (inspraakreactie nr. 2, bijlage 2).

¹⁴ Zie in dit verband de inspraakreacties van het Waterschap Aa en Maas en de Stichting Natuur en Milieu Landerd (inspraakreacties nr. 2 en 7, bijlage 2).

5.2

Natuur

Huidige situatie

Neem in het MER kaarten op waarop de ligging van de EHS-gebieden en andere gebieden met een beschermde status duidelijk staat aangegeven.

Geef ook (op kaart) een duidelijk beeld van voorkomen en verspreiding van doeltypen en doelsoorten in de EHS-gebieden. Bied inzicht in de ecologische relaties in deze gebieden (functie als leefgebied, ecohydrologische relaties) en de mate van kwetsbaarheid van deze relaties. Indien geen actuele gegevens beschikbaar zijn wordt geadviseerd een aanvullend onderzoek uit te voeren in deze gebieden.

Effecten

Het MER dient inzicht te bieden in de ecologische effecten van de verschillende alternatieven voor zowel gasleiding als uitbreiding van het compressorstation. Ga daarbij in op de tijdelijke effecten in de aanlegfase (zoals effecten van verstoring door geluid, verlichting en vervoersbewegingen) en op de langere termijneffecten van vergraving (zoals verstoring van de profielopbouw). Ga eveneens in op de effecten van bronbemaling. Beoordeel de regeneratiemogelijkheden van (karakteristieke) habitats in termen van kwetsbaarheid, (on)vervangbaarheid en hersteltijd.

Ten behoeve van een mogelijke ontheffingsaanvraag ingevolge de Flora- en faunawet zullen de nadelige effecten op beschermde soorten in kaart moeten worden gebracht. Geef in het MER aan of op grond van de beschikbare informatie te verwachten is dat er een ontheffing aangevraagd moet worden en of het aannemelijk is dat deze verleend kan worden.

Geef aan welke ruimte de planning voor de aanleg en ingebruikname van de gastransportleidingen laat om milieueffecten (met name effecten op de natuur) zoveel mogelijk te vermijden¹⁵.

5.3

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Gezien het karakter van het studiegebied dient specifiek aandacht uit te gaan naar landschap (inclusief aardkundige/geomorfolologische waarden), cultuurhistorie en archeologie. Beschrijf in het MER de betekenis en de relatieve zeldzaamheid van de landschappelijk, cultuurhistorisch en archeologisch waardevolle elementen in (de directe omgeving van) het plangebied, waaronder bijvoorbeeld het Belvéderegebied 'Land van Maas en Waal', het Gea-object 'Rivierduinzandcomplex Wijchen' en het Provinciaal waardevol landschap 'Rivierduin Wijchen-Bergharen'. De beoordeling van het tracé(s) dient hierop te zijn toegespitst. Denk bijvoorbeeld aan aantasting van gaafheid en samenhang. Speciale aandacht verdient het landschappelijke effect en de visueel-ruimtelijke inpassing van de uitbreiding van het compressorstation Ravenstein en de afsluiterlocaties. Geef bijvoorbeeld aan in welke mate de uitbreiding van

¹⁵ Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de natuurkalender van het ministerie van LNV.

het compressorstation verdiept kan worden aangelegd alsmede de wenselijkheid daarvan.

Geef aan hoe bij planontwikkeling en uitvoering rekening zal worden gehouden met aanwezige waarden.

5.4

Veiligheid

In de startnotitie staat al aangegeven dat een veiligheidsanalyse van de voorgenomen activiteit wordt uitgevoerd (plaatsgebonden risico en groepsrisico). Besteed in het MER enerzijds aandacht aan het risico van de gastransportleiding voor de omgeving en anderzijds aan het risico van activiteiten in de omgeving voor de gastransportleidingen.

Daar waar afgeweken wordt van de toetsingsafstand dient aangegeven te worden waarom de toetsingsafstand niet gerealiseerd kan worden. Hierbij dienen de planologische, technische en economische belangen beschouwd te worden.

Geef aan of de uitvoering van dit initiatief kan leiden tot tijdelijke of permanente gebruiksbependingen voor activiteiten in de omgeving van de gastransportleidingen.

Op basis van de toetsingsafstand en bebouwingsafstand zal in het MER duidelijk worden gemaakt welke eventuele veiligheidsknelpunten er zijn. Geef aan hoe deze knelpunten zullen worden opgelost. Geef daarbij inzicht in het ruimtebeslag van de nieuwe leiding en van het compressorstation na uitbreiding (zoning) en de maatregelen die worden getroffen om het ruimtebeslag te minimaliseren, waarbij de veiligheid van omwonenden gewaarborgd blijft. Treed over bovenstaande aspecten in contact met de lokale en regionale hulpverleningsdiensten.

6.

OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER

Voor de onderdelen "vergelijking van alternatieven", "leemten in milieu-informatie", "evaluatieprogramma" en "samenvatting van het MER" kunnen de wettelijke vereisten als richtlijn voor het MER gebruikt worden. In aanvulling hierop is het ten aanzien van de vorm en presentatie van belang:

- De vergelijking van varianten zo duidelijk mogelijk te presenteren met behulp van tabellen, figuren en kaartmateriaal.
- De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Aardgastransportleiding Beuningen-Odillapeel

1. Advies voor richtlijnen van de Commissie voor de m.e.r. d.d. 21 juni 2007 (niet bijgevoegd, maar liggen bij de raadstukken op gebruikelijke wijze ter inzage).
2. Ontvangen inspraakreacties en adviezen (niet bijgevoegd, maar liggen bij de raadstukken op gebruikelijke wijze ter inzage).